

Zbigniew Janczewski

Ks. prof. dr hab. Remigiusz Sobański

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawnohistoryczny 42/3-4, 3-5

1999

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KS. ZBIGNIEW JANCZEWSKI

KS. PROF. DR HAB. REMIGIUSZ SOBAŃSKI

Dnia 19 kwietnia 1999 r. Wydział Nauk Prawnych – Prawa i Prawa Kanonicznego Akademii Teologii Katolickiej poprzez zorganizowanie międzynarodowej konferencji naukowej na temat *Prawo europejskie, korzenie i tendencje rozwoju*, uczcił jubileusz 40 lecia pracy naukowo-dydaktycznej ks. prof. dra hab. Remigiusza Sobańskiego. Jubilat urodził się 1 sierpnia 1930 r. w Tarnowskich Górach. Studia wyższe odbył na Wydziale Teologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, gdzie w 1954 r. uzyskał stopień naukowy doktora teologii. Od 1958 r. jest wykładowcą prawa kanonicznego w Wyższym Śląskim Seminarium Duchownym w Krakowie, a następnie w Katowicach. W 1970 r. rozpoczął pracę na Wydziale Prawa Kanonicznego Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, na stanowisku adiunkta, zdobywając po roku stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych w zakresie prawa kanonicznego. Wtedy też został mianowany na stanowisko docenta. Tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego oraz analogiczne stanowisko w uczelni otrzymał w roku 1974, zaś tytuł naukowy profesora zwyczajnego i analogiczne stanowisko w ATK w roku 1982. W 1991 r. podjął pracę na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego. Od roku 1989 jest ponadto wikariuszem sądowym Sądu Diecezjalnego a od 1992 Metropolitalnego w Katowicach.

Jak już zostało wspomniane, ks. prof. dr hab. Remigiusz Sobański rozpoczął działalność dydaktyczną ze studentami w roku 1958. Od tego czasu wykładał praktycznie wszystkie dziedziny prawa kanonicznego, w tym w ATK normy ogólne, teologię prawa kanonicznego i teorię prawa kościelnego. Prowadzi też seminaria naukowe: doktoranckie i magisterskie, w ramach których powstało kilkadziesiąt prac magisterskich i dwie rozprawy doktorskie. Dawni uczniowie Jubilata są dzisiaj wybitnymi kanonistami (kilku posiada tytuł naukowy), wykładowcami seminariów duchownych, urzędnikami administracji i sądownictwa kościelnego

Ks. prof. R. Sobański wykładał również na uniwersytetach zagranicznych, w tym między innymi w Moguncji (w charakterze profesora

zaproszonego) oraz gościnnie w Bari, Berlinie, Bilbao, Bonn, Budapeszcie, Bukareszcie, Fryburgu, Grazu, Heidelbergu, Leuven, Madrycie, Mediolanie, Monachium, Münster, Ottawie, Pamplonie, Paryżu, Regensburgu, Rieti, Rzymie, Salamance, Salzburgu, Stuttgarcie, Turynie, Tybindze, Utrechcie, Wiedniu.

Owoce jego działalności dydaktycznej są cenione podręczniki, m.in. *Normy ogólne Kodeksu prawa kanonicznego*, *Zarys teorii prawa kościelnego* oraz *Teoria prawa kościelnego*. Kilkakrotnie uczestniczył też w przewodach o nadanie tytułu naukowego, a także w postępowaniach o mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego.

Ks. prof. Remigiusz Sobański obok pracy dydaktycznej prowadzi także niezwykle czynną działalność naukową. Jej owocem pozostaje ponad trzysta publikacji w tym dziewięć pozycji książkowych, wśród których aż siedemdziesiąt trzy mają charakter obcojęzyczny.

Badania Jubilata koncentrowały się głównie nad eklezjalną i prawną jakością prawa kościelnego. Jako jeden z pierwszych kanonistów na świecie rozpoczął prowadzenie wykładów z teologii prawa kanonicznego, którą uformował jako nową dyscyplinę kanonistyczną i teologiczną, a następnie dla zapewnienia jej komunikatywności z innymi naukami prawnymi, przekształcając w teorię prawa kościelnego. Spod jego pióra wyszedł pierwszy podręcznik teologii prawa kościelnego *Zarys teologii prawa kościelnego*, a następnie z teorii prawa kościelnego *Teoria prawa kościelnego*. Swoje prace badawcze prowadzi na 2 płaszczyznach: fundamentalnej, czyli nad zagadnieniami ontologicznymi i epistemologicznymi oraz na płaszczyźnie empirycznej, na której szczególną uwagę poświęca konkretyzacji prawa Bożego oraz normie kanonicznej, wykazując także sens poszczególnych instytucji kanonicznych w świetle ontologicznych założeń prawa kościelnego

Badania ks. prof. Sobańskiego odbiły się głośnym echem w kanonistyce światowej. O wartości jego dorobku naukowego świadczą między innymi liczne cytowania w literaturze obcojęzycznej. Pierwsze zagraniczne omówienia koncepcji prof. Sobańskiego sięgają lat siedemdziesiątych (F. Coccopalmerio, P. Kramer, A.M. Ruoco Varela, A. Cattaneo). Od lat osiemdziesiątych jego prace omawia się w introdukcjach do prawa kanonicznego oraz innych publikacjach naukowych (E. Molano, D. Composta, P.A. D'Avack, C.D.M. Redaelli).

Wyrazem uznania społeczności międzynarodowej dla wybitnych osiągnięć badawczych ks. prof. Sobańskiego, było uhonorowanie go w 1992 r. godnością doktora honoris causa Uniwersytetu w Bonn.

Jubilat prowadzi również bogatą działalność organizacyjną. W latach 1975-1978 był dziekanem Wydziału Prawa Kanonicznego. W 1978 został wybrany prorektorem Akademii Teologii Katolickiej a w 1981 rektorem tej uczelni. Urząd ten sprawował przez dwie kadencje. Był kierownikiem katedry kościelnego prawa publicznego i międzynarodowego, a po jej reorganizacji katedry teorii prawa kościelnego. W zakresie prac redakcyjnych pełnił m.in. funkcje redaktora naczelnego rocznika *Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne*, zastępcy redaktora naczelnego kwartalnika *Prawo Kanoniczne*, należał do zespołu redakcyjnego kwartalnika *Monitor Ecclesiasticus* i miesięcznika *Concilium*. Wchodził ponadto w skład szeregu znaczących państwowych i kościelnych. Był członkiem Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Centralnej Komisji ds. tytułu Naukowego i Stopni Naukowych, Komitetu Nauk Prawnych PAN, do którego Prezydium obecnie należy. Z gremiów kościelnych można m.in. wymienić funkcję konsultora Kongregacji Duchowieństwa Kurii Rzymskiej, członkostwo w Radzie Naukowej Konferencji Episkopatu Polski i Radzie Prawnej tejże Konferencji. Należy do wielu towarzystw naukowych krajowych i zagranicznych, np. *Consociatio Internationalis Studio Juris Canonici Promovendo*, *Associazione Canonistica*, *Societe de Droit des Eglises Orientales*, *Towarzystwa Naukowego KUL*, *Stowarzyszenia Kanonistów Polskich*. Był też organizatorem i współorganizatorem licznych konferencji naukowych, zwłaszcza międzynarodowych. Podczas kongresów, konferencji i sympozjów wygłaszał wiodące referaty.

Jako wybitny kanonista, a zarazem oficjał Sądu Metropolitalnego w Katowicach rozpoznaje – z upoważnienia Stolicy Apostolskiej – sprawy o nieważność małżeństwa w trzeciej instancji, z których wyroki są często publikowane w literaturze kanonistycznej.

Działalność ks. prof. dra hab. Remigiusza Sobańskiego oraz ogromny autorytet, którym się cieszy w swoim środowisku stawiają go w rzędzie pracowników Wydziału Nauk Prawnych – Prawa i Prawa Kanonicznego ATK, którzy w sposób dojrzały, twórczy i niezwykle aktywny postrzegają się do odpowiedzialności za miejsce prawa kanonicznego na forum nauk prawnych.